

«τοῦ ἀνδροφόνου Ἑκτορος, σκληρῶς δὲ ἡ ψυχὴ σου
«θὰ σπαραχθῇ ἐκ τῆς ὀργῆς εἰς τὰ ἐντόσθια σου.»
ὣς εἶπε ταῦτα εἰς τὴν γῆν κατέρριψ' ὁ Πηλεΐδης
τὸ σκῆπτρόν του, τὸ μὲ χρυσᾷ καρφίᾳ ποικιλμένον,
κ' ἐκάθισεν· ἀπέναντι δὲ ἔβραζ' ὁ Ἀτρεΐδης.

Ἐν τούτοις ἀνεπήδησεν ὁ γλυκυλόγος Νέστωρ
Πυλίων ῥήτωρ λιγυρὸς, ὁ λόγος τοῦ ὁποῖου
γλυκύτερος τοῦ μέλιτος ἀπέρρε' ἐκ τῆς γλώσσης,
καὶ ὅστις δύω γενεὰς θνητῶν ἀνθρώπων εἶδεν
ἀποθανούσας, οἵτινες εἰς τὴν ἁγίαν Πύλον
πρὸ τούτου εἶχον γεννηθῆ, κί' ἀνατραφῇ συγχρόνως·
καὶ ἤδη ἐθασίλευεν ἐπὶ ἀνδρῶν τῆς τρίτης·
αὐτὸς λοιπὸν ὀρθοφρονῶν ἠγόρευσε καὶ εἶπε·
—«Φεῦ! μέγα πένθος ἀληθῶς καλύπτει τὴν Ἑλλάδα·
«ναί, θὰ χαρῇ ὁ Πρίαμος κί' οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου,
«τῶν Τρώων δ' ὅλων αἱ ψυχαὶ πολὺ θὰ εὐφρανθῶσιν,
«ἐὰν τὰς ἔριδας ὑμῶν ἀκούσουσιν ὅλας ταύτας,
«ὑμῶν τῶν πρώτων Ἀχαιῶν εἰς τὰς βουλάς καὶ μάχας
«πλὴν πείσθητε· ἀμφοτέρω νεώτεροί μου εἰσθε·
«διότι ἤδη ἄλλοτε ἐγὼ συνανεστράφη
«μὲ ἄνδρας μᾶλλον ἢ ἡμεῖς ἰσχυροτέρους ὄντας,
«καὶ ὅμως οὗτοι πώποτε ἐμὲ δὲν κατεφρόνουν·
«δὲν εἶδ' ἀκόμ' ἀληθινὰ, οὐδὲ θὰ ἴδω ἄνδρας,
«καθὼς τὸν Δρύαντα, λαῶν ποιμένα, τὸν Πειρήθουν,
«τὸν ἥρωα Πολύφημον, Ἐξάδιον, Κεναία,
«κ' ἐκεῖνον τὸν ἰσόθεον Θησέα τὸν Αἰγείδην·
«ἐκεῖνοι γενναιότατοι ἀνδρῶν τῶν ἐπιγείων
«ὑπῆρξαν· γενναιότατοι ὑπῆρχον μὲν τῷ ὄντι,
«ἀλλὰ κ' εἰς μάχας ἤρχοντο κατὰ γενναιοτάτων,
«κατὰ θηρίων ὀρεινῶν, καὶ τρομερῶς ἐνίκων.
«Τοιούτων ἡμῖν σύντροφος ἐγὼ ἐλθὼν μακράθεν
«ἀπὸ τὴν Πύλον, ξένην γῆν· μὲ εἶχον δὲ καλέσει
«οἱ ἴδιοι· ἐγὼ δ' ἐκαὶ τὸ κατ' ἐμὲ μαχόμεν,
«ἐκείνους δὲ οὐδεὶς θνητὸς, τῶν ὅσοι τῶρα ζῶσιν
«ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν ἠθέλε τολμήσει νὰ προσβάλῃ·
«καὶ ἤκουον τοὺς λόγους μου κ' ἐπείθοντο· ὅς τας γνῶ·
«πλὴν ὑπακούσατε καὶ σεις, διότι οὕτω πρέπει· [μας·
«μηδὲ σὺ, καί περ ἰσχυρὸς, τὴν κόρην στέρησέ τον,
«ἀλλ' ἄφες δ', τ' οἱ Ἕλληνες τῷ ἔδωκαν ὥς δῶρον·
«μηδὲ σὺ θέλε, Ἀχιλλεῦ, ἐξίσου ν' ἀντερῖζης
«πρὸς τὸν μονάρχην, ἐπειδὴ οὐδεὶς σκῆπτουχος ἀνάξ,
«ὅν δόξασέ ποτε ὁ Ζεὺς, τιμὴν ὁμοίαν ἔσχεν·
«ἐὰν δ' εἰς ἀνδρείος, καὶ θεὰ σὲ ἔχει κάμει μήτηρ,
«ἀλλ' οὗτος εἴν' ἀνώτερος ὥς ἀρχῶν πλειοτέρων·
«Ἀτρεΐδῃ, παῦσε τὸν θυμὸν, ἐγὼ δ' αὖ σ' ἱκετεύω
«νὰ παραιτήσῃς τὴν ὀργὴν κατὰ τοῦ Ἀχιλλέως,
«διότι μέγα πρόχωμα τοῦ στυγεροῦ πολέμου
«δι' ἀπαντας τοὺς Ἕλληνας αὐτὸς ἐνταῦθα εἶναι!

Πρὸς τοῦτον δ' ἀνταπήντησεν ὁ ἀνάξ Ἀγαμέμνων.
—«Τῷ ὄντι, γέρον, ὅλ' αὐτὰ πολὺ ὀρθὰ τὰ εἶπες·
«πλὴν πάντων θέλει ὁ ἀνὴρ αὐτὸς νὰ ὑπερέχη,
«καὶ πάντων τὰ ἐπικρατῇ, καὶ πάντα νὰ προστάζῃ,

«καὶ πάντων ν' ἀρχῇ, ἀλλ' οὐδεὶς φρονῶ, τὸν ὑπακούει.
«Ἐὰν δὲ τοῦτον οἱ θεοὶ, οἱ ὄντες αἰωνίως,
«ἐποίησαν πολεμικόν, μὴ τάχα διὰ τοῦτο
«τῷ ἔδωκαν τὴν ἄδειαν καὶ ὕβρεις νὰ ἐκφέρῃ;»

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΛΑΚΩΝΙΚΑ (¹).

Α'. Παροιμίας.

Απ' ὅλα τὰ λαλούμενα
κάλλιστα βαρ' ἢ καμπάνα

Κ' ἀπ' ὅλα τὰ μυρωδικὰ,
Κάλλιστα μυρίζ' ἢ μάρτα.

Εὐνόητος.

Ὁμοιάζει τοῦ σωμελοῦ (²)
αὐτὸς καίεται

Κ' ὁ κόσμος λέν (³) σφυρίζει.

Ἀντίστοιχος τῷ Αἰσωπεῖ μύθῳ. Ἐπὶ δυστυχούν-
των μὲν ἀλλὰ μὴ πιστευόντων ὅτι ἐμπεπτώκασιν
εἰς δυστυχίας. Λέγεται δὲ καὶ μονόστιχος «μοιάζω
τοῦ σωμελοῦ» (⁴).

Ἐν Μάνῃ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τὸ
Γενέσιον, ὕπερ, ὡς γνωστὸν, ἐορτάζεται τῇ 24
Ἰουνίου ἀπανταχοῦ διὰ πυρῶν, ὀνομάζεται «τοῦ
ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λιτροπίου», ἐνῷ εἰς ἄλλα μέρη
λέγεται «Ἰωάννου τοῦ ρίγανᾶ», διότι ἐν ταύτῃ τῇ
ἡμέρᾳ συνάγουσι «ρίγανη», τὸ γνωστὸν γόρπον, οἱ
χωρικοί. Ἀλλ' ἐν Μάνῃ πόθεν ἐπήγαγεν ἡ ὠραία
αὕτη ἐπωνυμία «Λιτροπίου» καὶ κατὰ ποίους
χρόνους, ἀγνοεῖται. Εἰκάζω δὲ ὅτι «Λιτροπίου»
προῆλθεν ἐκ τοῦ «ἡλιοτροπίου», ὡς οὗσης ἐγγὺς
τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάν-
νου, καθ' ὃ ὁ ἥλιος τρέπεται τὴν πρὸς Ν. πορείαν,
καὶ ὕπερ ὀνομάζετο ἡλιοτρόπιον διὰ τὴν τοῦ ἡλίου
τροπὴν. Τοιούτων ἰδεῶν λείψανα διασωζόμενα παρὰ
τῷ χυδαίῳ λαῷ τῆς Μάνης κεντοῦσιν ἀρκετὰ τὴν
περιέργειαν τοῦ ἐρευνητοῦ, ὅστις δύναται ν' ἀπαν-
τήσῃ καὶ ἄλλα πλείστα, μάλιστα παρὰ τοῖς Κακα-
βουλαίοις Μανιάταις, οἵτινες οὐδέποτε μετὰ ξένων
ἀνεμίχθησαν.

Β'. Μυρολόγια.

Ἐ! μπάριμπα γέρω Ζαχαριᾶ
Σὲ χέρι σου νὰ ἦνε τὰ Παγκτὰ (⁵)
Κ' ἡ κρίσις ἡ γεροντικαῖς.

(¹) Ἰδ. φυλλάδ. 437 καὶ 438. (²) Σωμελὴς, ὁ κοχλίας, ἀπὸ
τοῦ ἔσω τοῦ ὀστράκου τὰ μέλη ἔχω. Φυσικωτάτη ὀνομασία!
(³) Ἄν, Δωρικὴ συγκοπὴ ἀντὶ τοῦ Λέγουσιν, ὡς λῶ, ἀντὶ λέ-
γω. (⁴) Ὅταν δὲν μὲ πιστεύῃ τις δυστυχούνητα. (⁵) Χω-
ρία εἰς τὸν Δῆμον Μείσης Ἐπαρχ. Οἰτύλου.

Φεύγει κ' ὁ Παῦλος κ' ἡ Παυλοῦ (1)
 Ἀπὸ τῆ φύγα τοῦ Παγκλοῦ.
 Φεύγ' ἡ κακὰ γειτόνισσα,
 Καὶ πέρουν καὶ τὴ χήνα μου,
 Καὶ τὴν ἐπάουν (2) σ' τὸ Σταυρὶ. (3)
 Ποῦ εἶσθε Σουκαριάτισσαι;
 Ἡ χρυσοσυμπέθεραί μου!
 Σᾶς ἤφερα τὴ νύφη σας
 Νὰ ρίξετε σκαποπολιαῖς (4)
 Φέρτε καὶ πείσε (5) τὸν γαμπρὸ
 Γιὰ νὰ τοῦ ρίξω λιαχουρὶ (6).

Ἀπάντησις ἐτέρας.

Ἔ! χρυσοσυμπέθερά μου!
 Ἐμεῖς ἐπαρτυχαίναμεν
 Νὰ τὴν ἐσθύσης τὴν φωτιά,
 Μὰ σὺ νὰ μὴ ἀποσκανθῇς (7)
 Τὴν ἀγάφες χειρότερα
 Μαῦρε Δρακούλη Σουκαρά
 Πῶς ἐστραβοτιμόνισες
 Κι' ἐπῆρες τρία κρίματα
 Καὶ τὸ δικό σου χωριστά.

Ἄλλο.

Θεὸν τὸ ποῦ (8)
 Νὰ μὴν ἔραποι
 Κι' ἀπὸ τῆ κόλασι νὰ βγοῦ. (Προοίμιον)
 Σκωτόθ' εἶνα κορμύσκυλο
 Μέσα σ' τὰ Γιωργιλιάνικα,
 Ὁ Γιώργης τῆς Σκλαβοῦναινας,
 Πόδαρε κ' ἐτηγάριζε
 Ἔ (9) τὸ πιπέρι μὲ τ' αὐγά
 Μὲ τοὺς νιγιὼς τῆς Πέχραινας,
 Καὶ γίγη μπάλαις τὸ ψωμί,
 Γίγη μπαροῦτε τὸ κρασί
 Ἀπὸ σ' τοῦ Γιώργη τὸ κορμί.
 Κ' ἀγροῖκα ἡ σκύλα Πέχραινα
 Περὶ (10) φαρμάκι νὰ γενῇ
 Τὰ σόγκλινα (11) καὶ τὸ τυρὶ
 Καὶ τὸ κρασί καὶ τὸ ψωμί
 Ποτρώσι (12) καὶ πίνασι
 Ἐσένα τὰ παιδιὰ σου
 Ἀπὸ τὰ Σκλαβουνιάνικα
 Μὰς' ἔρ (13) καλὰ Αἰγόρης μου (14)

(1) Συνειθίζουσιν ἐν Μάνη τὰς ὑπάνδρους νὰ καλῶσιν ἐκ τοῦ ἐνόματος τῶν ἀνδρῶν. (2) Πηγαίνουν. (3) Χωρίον καὶ τοῦτο τοῦ δήμου Μήσης. (4) Μανδύλια, δι' ὧν ἐσκέπαζον τὰς νύμφας. (5) Περιέργος σχηματισμὸς τῆς ἀντωνυμίας οὗς μετὰ τοῦ π. (6) Συνειθίζον αἱ πενθεραὶ ἐπὶ στεφανώματος νὰ ρίχνουν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ γαμπροῦ λιαχοῦρι. (7) Βεσκανθῇς. (8) Τὰ εἰς ὧ λήγοντα ῥήματα προφέρουσιν εἰς οὐ. (9) Ὡς προσθετικόν. (10) Ἡ περὶ ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς διὰ προθέσεως. (11) Λουκάνικα. (12) Ἄνευ τοῦ γ. ἄνω. (13) Ἀντὶ ἤναι. (14) Ἀντὶ ὁ Γρηγόρης μου.

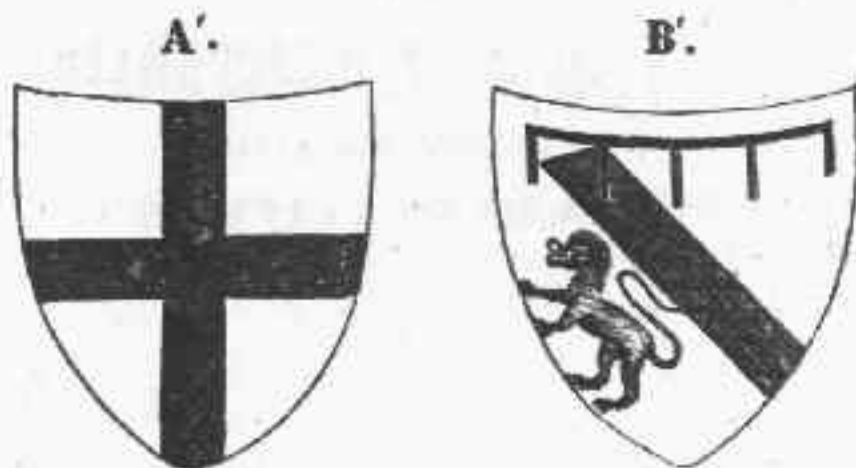
Ἄς ἔρ καλὰ Στρατάκος μου
 Νὰ κυνηγήσῃ τοὺς ἐχθροὺς
 Ὅποι' ἀμετανόητος
 Μὲ ὅλους τοὺς ἐδικοὺς
 Κι' ὅλο τὸ Γιωργιλιάνικο.

Ἔτερον.

Πρέ! μαῦρε Σπαλαγκόγιανη
 Τὸν πύργο τί τὸν ἐχτινες; (1)
 Ὅποι' δὲν τόβρες φυσικό.
 Δὲν εἶσαι ῥοῦχο κόκκινο,
 Μόρ' εἶσαι ῥασομπάλωμα.
 Καὶ σὺ Δρακούλη μου ζουρλὲ
 ποῦ τ' ἄρματα ἐβάσταινες
 Τὴ μάρα ζου νὰ κυνηγᾷς.
 Μαῦρε Δρακούλη ἀλεφαστῇ
 ποῦ νὰ καὶ σὺ καὶ νὰ κι' ἐγὼ (σφακέλλωμα)
 Τὰ σπάγκελλα σ' τὸ μάτι μας.
 Μὰ ἔγὼ εἶμ' ἡ φταίστρα κι' ἡ κακιά
 Τί ὄντ' (2) εὐγαινα μὲ σ' τὸ ἑλαιο
 Καὶ τὸ θεριὸ ἐτήραζα'
 Ὁ ἱσκιος ζου μ' ἐπλάκωνε.

ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

ΟΙΚΟΣΗΜΑ.

Τὰ ἀνωτέρω δύο οἰκόσημα εὐρίσκονται ἐγκεχαρταγμένα ἐπὶ τοῦ ἀνωφλίου τῆς θύρας τῆς ἐν Νάξῳ δυτικῆς μητροπόλεως, σὺν τῷ δουκικῷ οἰκοσήμεν τῶν Σανούδων καὶ τῷ ἐνετικῷ παρασήμεν τοῦ Ἀγ. Μάρκου. Ἀγνοῶ εἰς ποίας οἰκογενεῖς ἀνήκουσι, δύνανται ὅμως αἱ τυχὸν φέρουσαι, μάλιστα ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Εὐρώπῃ, οἰκογένειαι ὅμοια οἰκόσημα, νὰ πληροπορηθῶσιν ὅτι αἱ πρόγονοι αὐτῶν διετέλεσαν εἰς τὰ μέρη ταῦτα.

Παρατηρῶ δὲ ὅτι τὸ ὑπὸ στοιχ. Α. ὁμοιάζει τῷ παρασήμεν τῆς Ἑλβετικῆς ὁμοσπονδίας.

Ι. ΛΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

(1) Ἐκτινες. (2) Ὅντ' ἀντὶ δταν ἢ δτ' εὐγαινα.